

У 2005 році Віктор Михальченко у тандемі з Олегом Сівіріним видав в Одесі книжку «Да будет правда: история дворянского рода Курисов – возрождение из забвения», яка привернула увагу громадськості до відомого роду Курісів (історія його на українській землі починається у XVII столітті) та їхнього родового маєтку у с. Курісове (колишнє Курісове-Покровське, нині – Петрівка), Лиманського району, Одеської області. Наклад у 1000 примірників миттєво розійшовся, з'явився навіть її переклад французькою мовою. Друге, доповнене, видання «Да будет правда» (співавтори – В. Кондратюк, О. Сівірін) вийшло у 2018 році.

У 2012 році в Одесі з'явилося солідне видання «Духовенство Одессы. 1794-1925» (автор-упорядник Віктор Михальченко), яке стало своєрідною «енциклопедією» духовного життя нашого міста. Фундаментальність та актуальність цієї праці, що користується значним попитом, стали поштовхом для продовження роботи над цією темою (поки що в електронному варіанті). Зав'язалися дружні й ділові стосунки з деякими нащадками церковних діячів Одеси, які мешкають не тільки в Україні, а й по всьому світу.

Згадаймо й прекрасні виставки фотохудожника Віктора Михальченка. У 2004 році в ОННБ у рамках Різдвяних читань експонувалась виставка «Православных куполов сияние», на якій були представлені фотографії храмів і монастирів Одеси, Києва, Чернігова та інших міст України. У 2013-у під час проведення XIV Всеукраїнської виставки-форуму «Українська книга на Одещині» в Національній бібліотеці демонструвалася виставка творів художника Олега Сівіріна та фотомайстра Віктора Михальченка «Замок Куріса – палітра задзеркалля». Експозиція привернула увагу гармонією співіснування реальних подій та художніх образів. Таке переплетіння жанрів і напрямів дозволило повніше розкрити багатогранність історико-культурної спадщини старовинного замку Курісів.

Морською тематикою Віктор Михальченко захопився ще в дитинстві (хоча народився й виріс далеко від моря – його дитячі роки і юність пройшли на Кубані), мріяв стати моряком, збирав книжки та журнально-газетні публікації на цю тему.

У 2013 року в газеті «Работник моря» почав друкувати цикл статей з історії судноплавства на Чорному морі та Одеського порту. Ці публікації доповнені новими матеріалами, й увійшли до збірки – «Порт приписки – ОДЕССА», яка складається з двох частин. Перша – це історичний екскурс, присвячений розвитку й діяльності найбільших державних пароплавств та приватних пароплавних компаній в Одесі. У другій частині зібрані морські історії – про катастрофи, аварії, пожежі, пов'язані з судноплавством на Чорному морі. Автор розповідає також про трагічні долі легендарних пароплавів (пасажирських, вантажопасажирських та військових). Герої невеликих оповідань та нарисів – одеські моряки і судовласники, талановиті інженери-винахідники, офіцери флоту, афонські монахи, сестри милосердя та рятувальники, яких дослідник повертає із забуття.

Привітати презентанта прийшли представники духовенства, науковці, краєзнавці, моряки...

Виступаючи на презентації, ігуменя Серафима, настоятелька Свято-Архангело-Михайлівського жіночого монастиря, зауважила, що Віктор Олександрович – людина моря, яке його надихає, але в його морській душі, підкреслила, живе й інша стихія – небесна, про що свідчать численні дослідження з історії одеських храмів та невтомна праця на посту директора музею «Християнська Одеса», якому восени 2019-го сповниться 15 років. Ігуменя Серафима зацікавила присутніх ще одним новим проектом, над яким нині працює автор і який невдовзі буде втілений у життя. Він присвячений життю Святого праведного Іони Атаманського (Одеського), який також був пов'язаний з морем. Отець Іона був настоятелем Свято-Миколаївської церкви (Микола Чудотворець – захисник моряків і рибалок) працював з моряками.

Під час роботи над монографією Вікторові Михальченку вдалося віднайти сенсаційні факти та світлина у фондах Одеської національної наукової бібліотеки та в Одеському обласному державному архіві. Презентант подякував ігумені Серафимі, як духовному натхненнику й науковому консультанту, а ще нагадав усім присутнім, що ігуменя Серафима створила й утримує на території монастиря, єдиний на теренах СНД – музей «Християнська Одеса», фонди

якого унікальні за кількістю та багатством документів, що відображають духовне життя Південної Пальміри.

Теплим був виступ Єви Краснової, яка наголосила на багатогранності творчості автора, звернувши увагу аудиторії на розгорнуту під час презентації книжкову виставку. Вона разом з Анатолієм Дроздовським, відомим колекціонером, краєзнавцем, завжди радо відгукуються на співпрацю з дослідниками минувшини, а з Віктором Олександровичем – особливо, оскільки їх поєднують ще й багатолітні дружні стосунки. Віктор Михальченко охоче ділиться матеріалами, які знаходить, а родина Дроздовських надає унікальні фотографії, листівки, рекламні оголошення зі своєї приватної колекції, що, як у даному випадку, значно прикрашають та візуально доповнюють презентоване видання. Єва Аронівна, автор текстів колоритних альбомів «Одесса на старых открытках» (2006), «Старая Одесса: торговля и промышленность» (2009), «Старая Одесса: фотографы и фотографии» (2013), які користуються великим попитом у користувачів нашої книгозбірні, повідомила, що, восени вони планують видати четвертий том – «Одесса в живописи и графике».

Емоційно-запальним був виступ Віктора Савченка, доктора історичних наук, головного редактора історико-краєзнавчого наукового альманаху «Юго-Запад. Одессика», на сторінках якого Віктор Михальченко регулярно друкує свої дослідження. Віктор Анатолійович почав з того, що море – це, по-перше, свобода, а по-друге – заможність. «Міца» (кашкет), представлена в експозиції, занурила його у спогади, пов'язані з морською тематикою. Він розповів, про те, як після закінчення ОДУ ім. І.І. Мечникова, у 1985-1987 роках викладав в Одеському інституті інженерів морського флоту, про свого батька-моряка, який був помічником капітана на судах ЧМП, про дитячі моменти, коли батько приходив з рейсу й привозив щось неймовірно, яскраве, смачне, нагадуючи чарівника... Повертаючись до автора презентованого видання, Віктор Савченко відзначив його талант як дослідника (кожна його публікація – це нове відкриття в краєзнавстві), неймовірну працьовитість, скрупульозність, відповідальність, порядність та скромність. Він привітав Віктора Михальченка з новодруком і подарував йому свіжі номери альманаху «Юго-Запад. Одессика» з пропозицією про подальшу плідну співпрацю.

У заключному слові Віктор Михальченко повідав, як зародилася ідея створення циклу публікацій, присвячених морській тематиці, в газеті «Работник моря», як проходила пошукова робота, поділився цікавими фактами та знахідками, які йому вдалося знайти у фондах Одеського обласного державного архіву та ОННБ. «Коли знаходиш щось нове, – зазначив, – це можна порівняти зі сходженням самотужки на Джомолунгму».

«Порт приписки – ОДЕССА» Віктора Михальченка відзначений дипломом конкурсу «Краща книга виставки-форуму» - 2019 у номінації «Одесика».

Впевнені, що ця новинка, яка поповнила фонди ОННБ, зацікавить та надихне всіх, хто любить Одесу й море...

*У публікації використаний матеріал статті **Тетяни Іванової**, головного бібліотекаря відділу краєзнавства «Одесика».*

Іванова Т. Одеса, море, пароплави... // Чорномор. новини. – 2019. – 20 черв. – С. 3 : іл. – («Українська книга на Одещині»). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://chornomorka.com/archive/22066/a-12654.html>